

VYHOTOVOVÁNÍ ELDP A HODNOCENÍ DOBY DŮCHODOVÉHO POJIŠTĚNÍ V PŘÍPADĚ NEPLATNĚ SKONČENÉHO PRACOVNÍHO POMĚRU

Mgr. IVANA MADAROVÁ

Hodnocení doby důchodového pojištění a výše vyměřovacích základů v případě neplatně skončeného pracovněprávního vztahu a jejich vykazání na evidenčním listu důchodového pojištění (EDLP) vyvolává trvale řadu otázek, se kterými se zaměstnavatelé na Českou správu sociálního zabezpečení obracejí.

S účinností zákona č. 24/2006 (od 1. února 2006), došlo ke změnám ustanovení zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDP), které se týkají hodnocení doby důchodového pojištění (§ 11 odst. 2 ZDP) a výše vyměřovacího základu (§ 16 odst. 3 ZDP) v případě neplatně skončeného pracovněprávního vztahu.

LEGISLATIVNÍ ÚPRAVY A ZMĚNY

Na základě tohoto zákona se za dobu důchodového pojištění považuje též doba, po kterou pracovněprávní vztah zakládající účast na pojištění nadále trval, neboť podle pravomocného rozhodnutí soudu byl ukončen neplatně, a kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, byla by splněna podmínka účasti na pojištění (§ 8 ZDP). Do vyměřovacího základu pojištěnce se zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu nebo hrubého výdělku za kalendářní měsíce neplatně skončeného pracovněprávního vztahu.

Doba, za niž nebyla v případě neplatného skončení pracovněprávního vztahu soudním rozhodnutím přiznána náhrada mzdy, je dobou vyloučenou (§ 16 odst. 4 písm. j ZDP).

Toto ustanovení lze aplikovat v případech, kdy je o důchodu pravomocně rozhodnuto po 31. lednu 2006.

S účinností zákona č. 470/2011 (od 1. ledna 2012) bylo ustanovení § 11 odst. 2 ZDP upraveno v tom smyslu, že za dobu pojištění se považuje též doba, po kterou nejen podle pravomocného rozhodnutí soudu, ale také mimosoudní dohody, uzavřené po podání návrhu na určení neplatnosti skončení pracovněprávního vztahu, trval nadále pracovněprávní vztah zakládající účast na pojištění, pokud podle tohoto rozhodnutí nebo této dohody byl vztah skončen neplatně a pokud by jinak byla, kdyby nedošlo k neplatnému skončení tohoto vztahu, splněna podmínka účasti na pojištění uvedená v § 8 ZDP. Také ustanovení § 16 odst. 3 ZDP bylo upraveno v tom smyslu, že do vyměřovacího základu pojištěnce se v případě neplatně skončeného pracovněprávního

vztahu zahrnuje náhrada mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu nebo hrubého výdělku za kalendářní měsíce, po jejichž dobu byl tento vztah neplatně ukončen; tato náhrada, která náleží na základě pravomocného rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody, se započte v příslušných kalendářních měsících. Pokud nebyla výše náhrady mzdy v jednotlivých kalendářních měsících stanovena, rozpočte se úměrně na celá období, kterých se toto rozhodnutí nebo tato dohoda týká (příp. i na jednotlivé kalendářní dny, jestliže podle rozhodnutí soudu nebo mimosoudní dohody bude náležet i za část kalendářního měsíce).

Na základě tohoto zákona se za dobu důchodového pojištění považuje nejen doba, po kterou podle pravomocného rozhodnutí soudu pracovněprávní vztah, který skončil neplatně, nadále trval, ale také doba, po kterou trval právní vztah zakládající účast na pojištění podle mimosoudní dohody uzavřené mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem po podání návrhu na určení neplatnosti skončení tohoto právního vztahu (dále jen mimosoudní dohoda). Podmínkou je, že podle této dohody došlo ke skončení tohoto vztahu neplatně, a kdyby byl tento vztah neplatně ukončen, byla by splněna podmínka účasti na pojištění; podmínka zaplacení pojistného se přitom považuje za splněnou.

Jako dobu pojištění lze v těchto případech hodnotit dobu ode dne následujícího po dni, kterým pracovněprávní vztah skončil neplatně, do dne, ve kterém byla uzavřena tato dohoda, a to včetně tohoto dne (pokud se strany nedohodly na tom, že pracovněprávní vztah skončil dříve). Po tomto datu je pro hodnocení doby pojištění nutné splňovat podmínky účasti na důchodovém pojištění ve smyslu ustanovení § 11 odst. 2 ZDP.

Pro zápočet náhrady mzdy, platu nebo jiného příjmu započitatelného do vyměřovacího základu poskytnuté v souvislosti s neplatně skončeným pracovněprávním vztahem (dále jen „náhrada mzdy“) není již v žádném případě rozhodující, zda byla tato náhrada mzdy zaměstnavatelem zúčtována.

Doba, za niž nebyla v případě neplatného skončení pracovněprávního vztahu soudním rozhodnutím nebo v rámci mimosoudní dohody přiznána náhrada mzdy, je dobou vyloučenou (§ 16 odst. 4 písm. j ZDP). I v tomto případě však platí, že zákon 470/2011 nelze aplikovat před datem 1. ledna 2012 pokud již o přiznání důchodu bylo pravomocně rozhodnuto.

vyhotovení eldp

Z uvedeného vyplývá, že pro vyhotovení ELDP v případě neplatně skončeného pracovněprávního vztahu je nutná existence pravomocného rozsudku, kterým soud rozhodl, že právní vztah zakládající účast na pojištění skončil neplatně.

V případech, že je vyhotovován ELDP na základě mimosoudní dohody, je nutné mít k dispozici kromě této dohody také doklad o tom, že byl podán návrh k soudu na určení neplatnosti ukončení pracovněprávního vztahu, např. kopie určovací žaloby opatřená podacím razítkem soudu, jakýkoliv přípis soudu o tom, že řízení bylo zahájeno, případně probíhalo, nebo usnesení o zpětvzetí žaloby.

DŮCHODOVÉ POJIŠTĚNÍ

PŘÍKLAD 1

Pracovní poměr byl uzavřen na dobu neurčitou od 3. ledna 2006 s měsíčním příjmem 20 000 Kč. Ke dni 30. června 2008 byl okamžitě zrušen zaměstnavatelem. Vyměřovací základ do tohoto data činil 121 000 Kč. ELDP za období od 1. ledna 2008 do 30. června 2008 byl vyhotoven dne 10. srpna 2008.

Okresní soud rozhodl, že okamžitě zrušení pracovního poměru je neplatné. Rozsudek nabyt právní moci dne 30. června 2009. Pracovní poměr byl ukončen k 30. červnu 2009, po uzavření řízení o neplatnosti skončení pracovního poměru zaměstnanec již do práce nenastoupil. Dále bylo soudem rozhodnuto o náhradě mzdových nároků ve výši 206 000 Kč.

Záznam na ELDP bude následující:

ELD P za r. 2008		Typ		52 Oprava ze dne 10. 8. 2008	
2. Průběh pojištění v daném roce					
Kód	MH	Os	Ds	Dny	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12
0++	-	1.1.	-	30.9.	274
OD+	-	1.10.	-	31.12.	92
				Výnos, doby	Vyměřovací základ
					224 000
				(103 000 + 121 000)	
ELD P za r. 2009		Typ ELD P =		02	
2. Průběh pojištění v daném roce					
Kód	MH	Os	Ds	Dny	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12
1D+	-	N	-	1.1.	30.6.
				Výnos, doby	Vyměřovací základ
					103 000

PŘÍKLAD 2

Pracovní poměr byl uzavřen na dobu neurčitou od 15. března 2007 s měsíčním příjmem 28 000 Kč. Ke dni 31. března 2011 byl pracovní poměr okamžitě zrušen zaměstnavatelem. Zaměstnavatel vyhotovil dne 30. června 2011 ELDP za období od 1. ledna 2011 do 31. března 2011 s vyměřovacím základem ve výši 47 000 Kč. Zaměstnanec oznámil nesouhlas a trval na dalším zaměstnávání.

Okresní soud rozhodl, že okamžitě zrušení pracovního poměru je neplatné. Rozsudek nabyt právní moci dne 15. listopadu 2012. Pracovní poměr byl ukončen k 30. listopadu 2012, po uzavření řízení o neplatnosti skončení pracovního poměru již zaměstnanec do práce nenastoupil. Náhrada mzdy soudem přiznána nebyla.

Záznam na ELDP bude následující:

ELD P za r. 2011		Typ ELD P =		52 Oprava ELD P ze dne 30.6.2011	
2. Průběh pojištění v daném roce					
Kód	MH	Os	Ds	Dny	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12
1++	-	N	-	1.1.	31.12.
				Výnos, doby	Vyměřovací základ
					276
					47 000
ELD P za r. 2012		Typ ELD P =		02	
2. Průběh pojištění v daném roce					
Kód	MH	Os	Ds	Dny	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12
1V+	-	N	-	1.1.	30.11.
				Výnos, doby	Vyměřovací základ
					319

V měsíci listopadu v době po nabytí právní moci rozsudku o neplatném skončení pracovního poměru od 16. do 30. listopadu 2012 nesplnil zaměstnanec podmínky

účasti na důchodovém pojištění vyplývající z § 11 odst. 2 zákona ZDP, proto bude v měsíci listopadu 2012 vyznačen křížek a pojištěna bude pouze doba do 15. listopadu 2012, kdy nabyl rozsudek Okresního soudu právní moci. V kolonce „Kód“ bude na druhé pozici kódu výdělečné činnosti uveden znak „V“, který se uvádí v případech, kdy účast na pojištění trvala jen po část kalendářního měsíce. Vzhledem k tomu, že nebyla přiznána žádná náhrada mzdy, bude doba od 31. března 2011 do 15. listopadu 2012 dobou vyloučenou.

PŘÍKLAD 3

Pracovní poměr byl uzavřen na dobu neurčitou od 2. ledna 2007 s měsíčním příjmem 30 000 Kč.

Ke dni 31. května 2014 byl okamžitě zrušen zaměstnavatelem. Vyměřovací základ do tohoto data činil 171 000 Kč. K okresnímu soudu byl podán návrh na určení neplatnosti okamžitého zrušení pracovního poměru. Dne 15. prosince 2014 byla uzavřena mimo soudní dohoda – pracovní poměr trvá, za dobu od 1. června do 15. prosince 2014 náleží zaměstnanci náhrada mzdy ve výši 206 000 Kč. Zaměstnanec znovu nastoupil do práce až 2 ledna 2015.

Záznam na ELDP bude následující:

ELDP za r. 2014		Typ ELDP = 01	
2. Průběh pojištění v daném roce			
Kód	RR	De	Day
1V+	N	1.1.	31.12.
		349	
		1	2
		3	4
		5	6
		7	8
		9	10
		11	12
		1-12	X
		Vylouč. doba	
		Vyměřovací základ	377 000
		Doba odečet	

V měsíci prosinci – v době po sepsání dohody – zaměstnanec od 16. do 31. prosince 2014 nesplnil podmínky účasti na důchodovém pojištění vyplývající z § 11 odst. ZDP (do zaměstnání nastoupil až v lednu 2015), proto bude v měsíci prosinci vyznačen křížek a pojištěna bude pouze doba do 15. prosince 2014, kdy byla sepsána dohoda o tom, že pracovní poměr trvá. V kolonce „Kód“ bude na druhé pozici kódu výdělečné činnosti uveden znak „V“, který se uvádí v případech, kdy účast na pojištění trvala jen po část kalendářního měsíce. ■

Autorka článku pracuje v ČSSZ.

KONTROLNÍ HLÁŠENÍ DPH

S účinností od 1. ledna 2016 vzniká plátcům daně z přidané hodnoty zákonná povinnost podávat tzv. kontrolní hlášení. Kontrolní hlášení je speciální daňové tvrzení, které nenahrazuje řádné daňové přiznání k DPH ani souhrnné hlášení. V souvislosti s režimem přenesení daňové povinnosti však kontrolní hlášení nahrazuje původně samostatný výpis z evidence pro účely DPH.

Kontrolní hlášení bude podáváno pouze elektronicky, a to ve formátu a struktuře uveřejněné správcem daně. Další informace najdete v letáku Finanční správy: http://www.financnisprava.cz/assets/cs/prilohy/d-placeni-dani/2015_KH_letak.pdf

